Dosarul nr.2a-1582/24 (2-24093600-03-2a-05122024)
Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani
Judecător: Maria Adomnița

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

05 mai 2026 **mun. Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord
în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Costaș și Ivan Parii,
grefier Olga Topada,

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Socoliuc Igor împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Microinvest" către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid" și Socoliuc Igor privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La 20 august 2024 reclamanta OCN „Microinvest s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid" și Socoliuc Igor prin care a solicitat:
   - ✓ încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 296 703, 83 lei;
   - ✓ încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 9 451, 08 lei.
2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 12 octombrie 2020, între organizația de creditare nebancară „Microinvest" societatea cu răspundere limitată, în calitate de creditor și gospodăria țărănească "Socoliuc Mihail Leonid", în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit cu dobândă nr.20290019466 din 12 octombrie 2020 cu modificările ulterioare, conform căruia creditorul, i-a acordat debitorului, un credit, sub formă de mijloace bănești, în suma de 370 000 (trei sute șaptezeci mii) lei, pentru un termen de 62 luni, cu o scadența finală la 25 decembrie 2025, cu scopul: achitarea datoriei.
3. Totodată, la momentul semnării contractului, părțile au stabilit modalitatea de rambursare a creditului conform anexei Bl - Graficul de rambursare - care este parte integrală a contractului. Anterior semnării contractului, debitorului i-a fost prezentată în formă scrisă informația cu privire la costurile creditului, principalele caracteristici și descrierea acestora, precum și alte aspecte juridice. În conformitate cu pct.2.1, lit. g) din contract, debitorul a declarat că nu este dezavantajat de clauzele contractuale și acestea sunt pe deplin adaptate nevoilor și intereselor sale, precum și situației sale

financiare, iar textul acestuia este clar și lizibil. În conformitate cu pct.1.5 din contract, debitorul se obligă să plătească creditorului o dobândă contractuală fixă în mărime de 19 (nouăsprezece) % anual.

4. În conformitate cu pct.1.4 al contractului de credit părțile au stabilit următoarele comisioane pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului: un comision unic în mărime de 2,50 % din valoarea totală a creditului și achitat de debitor la data acordării creditului din surse proprii sau este reținut de creditor din suma creditului indicat în pct.1.1, pentru ce debitorul își exprimă acordul; un comision 0,30 % lunar, calculat în prima zi a lunii, din soldul creditului curent și achitat conform graficului de rambursare.
5. Susține reclamantul că, perceperea comisioanelor este justificată de contraprestația oferită de creditor în legătură cu utilizarea creditului de către debitor și anume: notificarea prealabilă a debitorului prin SMS privind zilele de plată și întârzierile de achitarea creditului; acoperirea costurilor care urmează a fi suportate de debitor în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poștale și post-terminale; deservirea Call-Centru și posibilitatea de a obține rapid răspunsul la orice întrebare legată de creditul acordat; aprobarea și menținerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare; examinarea bonității debitorului și acoperirea costurilor de accesare a Registrelor publice și a registrelor BIC, etc.
6. Mai menționează că, anterior semnării contractului, debitorului i-a fost prezentată în formă scrisă informația cu privire la costurile creditului, principalele caracteristici și descrierea acestora, precum și alte aspecte juridice.
7. În scopul executării corespunzătoare a obligațiilor contractuale, părțile au prevăzut la pct.6.1 și o clauză penală, conform căreia: pentru neachitarea în termen a creditului, creditorul este în drept să calculeze, iar debitorul va achita creditorului o penalitate în mărime 1,00 % din suma creditului restant, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi de restanță și până la data achitării efective a plății. Iar în pct.3.1 al contractului de credit, este prevăzut că creditul poate fi eliberat prin transfer la contul indicat de debitor sau prin casieria creditorului, prin eliberarea mijloacelor bănești din contul creditorului.
8. Astfel, la 12 octombrie 2020, creditorul și-a onorat obligația asumată prin contractul de credit cu dobândă nr.20290019466 din 12 octombrie 2020 cu modificările ulterioare și i-a eliberat debitorului, suma conform contractului de credit, fapt confirmat prin ordinul de plată a numerarului nr.404 din 12 decembrie 2020. Executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de către debitor, conform contractului, a fost asigurată prin constituirea garanției personale materializată prin încheierea contractului de fidejusiune nr.20290019466 FI din 12 octombrie 2020, încheiat între organizația de creditare nebancară „Microinvest” societatea cu răspundere limitată și Socoliuc Igor.
9. În conformitate cu pct.1.1 al contractului de fidejusiune: fidejusorul garantează, cu întreg patrimoniul lui prezent, viitor, executarea, în mod solidar cu gospodăria țărănească ”Socoliuc Mihail Leonid”, a obligațiilor asumate de către debitor în baza contractului de credit nr.20290019466 din 12 octombrie 2020. Limitele fidejusiunii

constituie datoriile rezultate din contractul de credit, care reprezintă obligația principală de rambursare a creditului în sumă de 370 000 (trei sute șaptezeci mii) lei, precum și obligațiile accesorii acesteia, inclusiv dobânzile, dobânzile de întârziere, penalitățile, comisioanele, taxele sau alte costuri cheltuieli rezonabile de urmărire extrajudiciară a obligațiilor menționate în prezentul punct.

10. Potrivit pct.3.1 din contractul de fidejusiune, fidejusorul se obligă să răspundă solidar și în volum deplin cu debitorul în fața creditorului, pentru obligațiile asumate de debitor conform contractului de credit (3.1.1) și la prima cerere a creditorului, să plătească creditorului suma de bani datorată de debitor conform contractului de credit, iar în cazul admiterii de către debitor a întârzierilor la rambursarea creditului, să achite dobânzile, penalitățile şi alte plăți stabilite în contractul de credit.
11. Evocă reclamantul că, în scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, reclamantul a avertizat pârâții despre existența și mărimea datoriilor, prin expedierea avertizărilor de plată nr.173000 și nr.173001 din 10 martie 2023 în adresa debitorului și fidejusorului (care nu a fost recepționată de fidejusor), prin care au fost înștiințați despre neexecutarea obligațiilor contractuale și încălcarea prevederilor contractuale precum și au fost somați să achite integral creditul, precum şi plățile aferente creditului în termen de 15 zile din momentul recepționării avertizărilor de plată. Avertizările de plată au fost expediate la adresele de domiciliu declarate de pârâți. Astfel, de către reclamant au fost respectată întocmai procedura prealabilă de inițiere a acțiunii civile în instanța de judecată, dar până în prezent, datoriile existente la contract, nu au fost achitate.
12. La data de 11 septembrie 2024, reclamantul OCN „Microinvest” a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune prin care a solicitat și încasarea cheltuielilor de executare a documentului executoriul nr.2-747/2024 din 22 august 2024 emis de Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în mărime de 4 300 lei, motivând că întru executarea încheierii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 22 august 2024 prin care s-a dispus aplicarea sechestrului pe bunurile mobile și imobile și pe conturile bancare ale pârâților GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” și Socoliuc Igor, în limita valorii acțiunii ce constituie suma de 296 703 lei, s-a adresat la biroul executorului judecătoresc Ruslan Ciobanu, iar la data de 06 septembrie 2024 a fost intentată procedura de executare nr.060-4915/2020, concomitent a fost perfectat și borderoul de calcul al cheltuielilor de executare în sumă totală de 4 300 lei, care a fost achitată de OCN „Microinvest” SRL.

Poziția instanței de fond:

13. Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2024 cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Microinvest către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” și Socoliuc Igor privind încasarea datoriei a fost admisă. S-a încasat în mod solidar, de la GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” și Socoliuc Igor în beneficiul OCN „Microinvest” SRL, soldul total al creditului în mărime de 254 721, 42 lei, dobânda contractuală în mărime de 34 340, 81 lei, comisionul în mărime de 7 641, 60 lei, în baza contractului de credit cu dobândă nr.20290019466 din 12 octombrie 2020 și a contractului de fidejusiune nr.20290019466 F1 din 12 octombrie 2020, cheltuielile de

executare a documentului executoriul nr.2-747/2024 din 22 august 2024 emis de Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii în mărime de 4 300 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 9 451,08 lei, ce constituie taxa de stat achitată de reclamant la înaintarea acțiunii.

Solicitarea apelantului:

14. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 octombrie 2024 pârâtul Socoliuc Igor a declarat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral acțiunea.
15. Prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 17 ianuarie 2025, s-a scutit apelantul de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Socoliuc Igor. S-a acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate și a bonului taxei de timbru.
16. La data de 21 martie 2025 apelantul Socoliuc Igor a depus cererea de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cauza să fie remisă la prima instanță la etapa de primire a cererii, casarea încheierii judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 22 august 2024 privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Argumentele părților:

17. În motivarea cererii de apel s-a invocat că, prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Rîşcani din 22.08.2024, cererea de asigurare a acţiunii a fost admisă, fiind aplicat sechestru pe bunurile imobile şi mobile şi mijloacele financiare a pârâţilor GŢ „Socoliuc Mihail Leonid” şi Socoliuc Igor, în limita valorii a acţiunii, ce constituie suma de 296 703,83 lei, astfel apelantul cu prezenta încheiere din 22.08.2024, nu este de acord, o consideră neîntemeiată şi emisă cu încălcarea normelor de competenţă jurisdicţională, care la fel pretinde apelantul urmează a fi casată, inclusiv şi hotărîrea Judecătoriei Drochia, sediul Rîşcani din 18.09.2024.
18. Susține în continuare apelantul că, la 03 aprilie 2023 creditorul „Imexagro” SRL s-a adresat în instanţa de judecată cu o cerere introductivă, solicitând intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid”, din motivul incapacităţii acestuia de a-şi onora obligaţiile faţă de creditor. Potrivit fişei de repartizare a dosarului prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor cauza de insolvabilitate, intentată faţă de debitorul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid”, a fost repartizată judecătorului Alina Ţihonschi, spre examinare. La data de 21.08.2023, Judecătoria Drochia sediul Glodeni, în persoana judecătorului Alina Ţihonschi, examinînd, în sediul instanţei, în şedinţă publică, cererea introductivă înaintată de „Imexagro” SRL privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid” a hotărît: - a admite cererea introductivă înaintată de „Imexagro” SRL privind intentarea procedurii de insolvabilitate faşă de GŢ „ Socoliuc Mihail Leonid” cu sediul s. Văratic r-l Rîşcani c /f20693559; - a constata insolvabilitatea GŢ „Socoliuc Mihail Leonid” cu sediul s.Văratic r-l Rîşcani c/f 20693559; - a intent procedura simplificată a falimentului şi dizolvarea debitorului; a ridica dreptul de administrare al debitorului; a desemna lichidator administratorul

autorizat Ion Laşcu, deţinătorul autorizaţiei nr.151 din 19.01.2015. S-a fixat şedinţa de validare a creanţelor pentru 14.11.2023, ora 13:10 min.

19. Mai menționează că, la data de 06.03.2025, Judecătoria Drochia, sediul Donduşeni, în persoana judecătorului Tatiana Sobolschi, examinînd chestiunea cu privire la primirea pe rol a cauzei de insolvabilitate la cererea introductivă depusă de creditorul „Imexagro" SRL privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid", a dispus: Se declină incompetenţa Judecătoriei Drochia, sediul Donduşeni de la examinarea cauzei de insolvabilitate la cererea introductivă depusă de creditorul „Imexagro" SRL privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid". Cauza de insolvabilitate la introductivă depusă de creditorul „Imexagro" SRL privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" se remite la Curtea de Apel Nord întru soluţionarea conflictului de competenţă jurisdicţională.
20. Revenind la hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîşcani din 18 septembrie 2024 şi încheierea din 22 august 2024, menţionează apelantul că în contextul celor expuse mai sus, este cert că instanţa de fond a emis hotărârea şi încheierea contestată în privinţa unui pârât, în privinţa căruia este intentată procedura de insolvabilitate şi este intrat în procedură de faliment simplificat.
21. Evocă apelantul că, cauza în instanţa de fond a fost examinată cu încălcarea normelor de competenţă jurisdicţională, unde instanţa de fond era obligată să-şi decline competenta, speței în cauză fiind relevante și prevederile Legii nr.149 din 29.06.2012 insolvabilităţii. Astfel, instanţa de insolvabilitate este competentă să judece toate cauzele privind masa debitoare cînd apare un litigiu de drept în perioada derulării procedurii de insolvabilitate, pe cînd cauzele cu privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pîrît, iar reclamantul este creditor chirografar şi care sînt pendinte la data intentării procedurii de insolvabilitate se suspendă pînă la reluare de către creditorul chirografar sau pînă la încetarea procedurii de insolvabilitate.
22. Preretinde apelantul că, la caz nu s-a constatat că OCN „Microinvest" SRL avînd o creanţă faţă de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" născută pînă la intentarea procesului de insolvabilitate a solicitat examinarea şi validarea creanţei sale în cadrul procesului de insolvabilitate, că creanţele sale nu au fost validate în cadrul procesului de insolvabilitate sau că procesul de insolvabilitate intentat în privinţa GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" a fost încetat.
23. În sensul art. 79 alin. (4) din Legea insolvabilităţii menționează că, oricare litigiu aflat pe rol la data intentării procesului de insolvabilitate, inclusiv care se referă la masa debitoare (revendicare de bunuri, separarea cotelor-părţi în bunuri, exercitarea dreptului de gaj ș.a.) vor continua a fi judecate în instanţele de judecată, care au început examinarea, iar cele intentate ulterior dăţii intentării procesului de insolvabilitate vor fi examinate exclusiv de către instanţa de insolvabilitate.
24. Prin referința depusă la data de 14 octombrie 2025 intimatul OCN „Microinvest" SRL a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

25. Prin cererea de concretizare la referința depusă în cadrul ședinței instanței de apel, intimatul OCN „Microinvest” SRL a solicitat respingerea apelului, menținerea hotărârii instanței de fond în partea încasării de la apelantul Socoliuc Igor a datoriei.
26. În cadrul ședinței de apel apelantul Socoliuc Igor și intimatul/administratorul GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” nu s-au prezentat, procedura de citare legală fiind respectată prin intermediul poștei electronice (f.d.119, 121).
27. Prin urmare, Colegiul civil ținând cont de prevederile art. 379 alin.2) CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantului Socoliuc Igor și intimatului GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” înștiințați în mod legal despre data și ora examinării cauzei.
28. Reprezentantul intimatului OCN „Microinvest” SRL, Prepelița Ion a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond în latura încasării de la Socoliuc Igor a datoriei solicitate prin acțiunea înaintată.

Aprecierea instanței de apel:

29. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, temeiurile invocate în apel, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră necesar să admită apelul din următoarele motive:
30. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
31. Instanţa de apel constată că Judecătoria Srochia, sediul Rîșcani a pronunţat dispozitivul hotărârii la 18 septembrie 2024, iar cererea de apel preliminară a fost declarată la 17 octombrie 2024 prin urmare în termenul legal.
32. Articolul 241 alin.5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
33. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
34. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.
35. Din suportul probator anexat la materialele rezultă că, reclamantul OCN „Microinvest a formulat prezenta acțiune în instanța de judecată către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” și Socoliuc Igor prin care a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 296 703, 83 lei rezultate din contractul de credit cu dobândă nr.20290019466 din 12 octombrie 2020 și contractul de fidejusiune nr.20290019466 F1 din 12 octombrie 2020.
36. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond şi având ca obiect al litigiului încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, prima instanţă prin hotărârea din 18 septembrie 2024 a ajuns la concluzia temeiniciei integrale a acțiunii înaintate de OCN „Microinvest” SRL.
37. Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, Socoliuc Igor a contestat-o cu apel.

38. Conform prevederilor art. 385 lit. e) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărîrea primei instanţe, dispunînd încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 şi 267.
39. În conformitate cu art.265 lit. b) CPC, Instanţa judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri s-a emis o hotărîre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunţarea reclamantului la acţiune sau cu confirmarea tranzacţiei dintre părţi.
40. *Cu referire la pretenția formulată de* OCN „Microinvest" SRL *către GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" privind încasarea datoriei, Colegiul civil reține următoarele*.
41. Pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel s-a stabilit că, prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 21 august 2023 a fost intentat procesul de insolvabilitate față de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" (f.d.93).
42. Totodată, potrivit Tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" pentru ședința de validare din 14.11.2023, administratorul insolvabilității GŢ „Socoliuc Mihail Leonid", Lașcu Ion, verificând creanțele creditorului OCN „Microinvest" SRL apărute în baza contractului de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 și contractului de gaj, a trecut creanțele ultimului în sumă de 296 703, 83 lei la creanțe garantate, creanțe care au fost validate de către instanța de insolvabilitate în mărimea solicitată de către reclamant.
43. Conform prevederilor art. 143 alin.8) al Legii insolvabilității, *consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanţelor are efectul unei hotărîri judecătoreşti definitive şi irevocabile pentru toate creanţele validate, conform valorii şi rangului lor*, precum şi pentru debitor, administrator/lichidator şi pentru toţi creditorii chirografari şi creditorii garantaţi.
44. Prin urmare în cazul în care s-a constat cu certitudine faptul că, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" și au fost admise creanțele înaintate de reclamantul OCN „Microinvest" SRL față de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" în același cuantum în care reclamantul le-a solicitat în prezenta cauză, la caz se constată existența unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri.
45. Or, deși creanțele OCN „Microinvest" SRL au fost validate de instanța de insolvabilitate în suma totală de 296 703, 83 lei, debitorul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" nu a înaintat contestație împotriva Tabelului definitiv al creanțelor, respectiv prin prisma prevederilor art.123 alin.(2) Cod de procedură civilă, faptul dat are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Or, principiul puterii lucrului judecat își are fundamentul în necesitatea de a pune capăt litigiilor dintre părţi, de a nu le eterniza prin reluarea lor la nesfârşit.
46. De altfel, încasarea în mod repetat a creanțelor în mărime de 296 703, 83 lei din contul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" ar putea reforma un act judecătoresc definitiv și irevocabil, fapt ce ar putea duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o

violare a art. 6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale

47. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, acest principiu este consacrat în mod explicit în legătură cu unul dintre drepturile fundamentale reglementate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv dreptul la un proces echitabil.
48. În atare circumstanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia de a înceta procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată formulată de OCN „Microinvest" SRL către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid" privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.
49. *Ce ține de pretenția reclamantului privind încasarea datoriei din contul lui Socoliuc Igor, Colegiul civil lecturând hotărârea instanței de fond, o consideră întemeiată în această latură, având suport legal următoarele norme materiale.*
50. Conform prevederilor art.9 alin.1) şi alin. 2), lit. a) Codul civil*,* drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.
51. Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.
52. *Ab initio*, instanța de apel reține că în conformitate cu art. 774 alin. 1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.
53. Conform art. 775 alin. (1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.
54. Potrivit art. 776 Codul civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.
55. În corespundere cu art. 858, alin. (2) Codul civil, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
56. Potrivit art.901 alin.(5) Cod civil, înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.
57. În temeiul art.992 alin. (1) din Codul Civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice, iar potrivit art.993 alin.(2), părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor.
58. Potrivit art. 1763 Cod civil, alin.(1) prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau

de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.

59. Iar potrivit alin.3) al aceluiași articol, faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.
60. În conformitate cu art.1248 alin. (2) Codul Civil, dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate și împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut și a dobânzii aferente în condițiile stabilite la art. 864 alin. (2) și (4).
61. Potrivit prevederilor art. 864 alin.2) Cod Civil, în cazul în care obligaţia pecuniară urmează a fi executată în rate, creditorul poate pretinde executarea imediată a ratelor neajunse la scadenţă dacă: a) a survenit unul din cazurile prevăzute la alin.(1); b) o rată rămîne neplătită, total sau parţial, mai mult de 45 de zile de la scadenţa acesteia; c) pe parcursul oricărei perioade de 12 luni consecutive, trei sau mai multe rate nu au fost plătite integral la scadenţă; d) sînt întrunite condiţiile care îl îndreptăţesc pe creditor să recurgă la rezoluţiune pentru neexecutare a contractului din care rezultă obligaţia pecuniară.
62. Astfel, părțile fiind în relații contractuale conform cărora acestea și-a asumat drepturi și obligațiuni-sânt obligați în egală măsură să fie respectate, obligațiile necesită a fi executate în modul corespunzător și în termenii stabiliți, în conformitate cu prevederile Legii, sau contractului, la caz care fiind încheiat la libera lor voință obligă părțile la ceea ce au stipulate expres în contract.
63. Prin urmare, contractul de credit nebancar, fiind un contract sinalagmatic, ce se caracterizează prin reciprocitatea și interdependența drepturilor și obligațiilor ce-i revin celor două părți, generează drepturi și obligații corelative pentru fiecare parte contractantă.
64. Totodată, potrivit art. 1628 alin. (2) Cod civil, fidejusiunea este obligaţia garantului (fidejusorul) asumată în folosul unui creditor cu scopul de a garanta obligaţia pe care debitorul o datorează creditorului (obligaţia garantată) şi care apare şi devine scadentă doar dacă apare şi devine scadentă obligaţia garantată.
65. Din probatoriu cauzei se atestă faptul că între OCN „Microinvest” SRL și GŢ „Socoliuc Mihail Leonid” a fost încheiat contractul de credit nr. 20290019466 (cu dobândă) din 12 octombrie 2020, în valoare de 370000 lei, contract modificat prin Acordul adițional nr.1A din 01 decembrie 2021 și Acordul adițional nr.2A din 26 decembrie 2022 (f.d. 12-13, 15, 17). Iar, potrivit pct.1.6.2 din contractul dat, Socoliuc Igor este desemnat ca fidejusor.
66. Astfel, debitorul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid”, s-a obligat să ramburseze creditul și plățile aferente în conformitate cu prevederile contractuale şi cu graficul rambursării a împrumutului.
67. Prin ordinul de eliberare a numerarului nr. 440 din 12 octombrie 2020, s-a constatat că OCN „Microinvest” SRL a acordat creditul în termenii şi conform condiţiilor contractului, astfel îndeplinindu-și toate obligațiunile asumate față de pârât, adică a eliberat suma de 370 000 lei (f.d.19).

68. Totodată, în scopul garantării executării obligațiilor contractuale, în aceeași zi, la 12 octombrie 2020, a fost încheiat contractul de fidejusiune, prin care Socoliuc Igor şi-a asumat obligația să răspundă solidar împreună cu debitorul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" faţă de creditorul OCN „Microinvest" SRL, pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 (f.d.20).
69. Potrivit certificatului privind creanțele OCN „Microinvest" SRL și a calculului desfășurat al costului creditului, anexate la materialele cauzei, se confirmă că GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" înregistrează o datorie în baza contractului de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 în sumă totală de 296 703, 83 lei, compusă din credit – 254 721, 42 lei, dobânda contractuală – 34 340, 81 lei, comision – 7 641, 60 lei (f.d.25-27).
70. Astfel, se atestă că deși creditorul OCN „Microinvest" SRL a respectat în totalitate obligațiile contractuale, debitorul GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" nu şi-a onorat obligațiunile și nu a rambursat în totalitate împrumutul în termenul și mărimea prevăzută de contractul de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 și Acordurile adiționale.
71. Colegiul reține că la 10 martie 2023, în adresa debitorului GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" și în adresa fidejusorului Socoliuc Igor au fost expediate avertizare de plată prin care ultimii au fost somați despre faptului nerespectării obligațiilor contractuale și s-a solicitat achitarea datoriei restante pe contractul de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 (f.d.21-22), pretenții care au rămas fără răspuns și soluționare, fapt ce a generat înaintarea prezentei acțiuni în judecată.
72. Astfel, Colegiul reține că potrivit materialelor cauzei se atestă cu certitudine că, GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" nu și-a executat obligațiile ce-i reveneau în temeiul contractului de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020, încheiat cu OCN „Microinvest" SRL, astfel încât ultimul, în temeiul normelor invocate, are un drept de creanță față de debitor și față de fidejusor.
73. Însă ținând cont de faptul că, în ședința instanței de apel reprezentantul reclamantului/intimat OCN „Microinvest" SRL a concretizat faptul că nu are pretenții față de GŢ „Socoliuc Mihail Leonid" ca urmare a faptului că creanțele apărute în baza contractului de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 au fost validate de instanța de insolvabilitate în suma totală de 296 703, 83 lei în cadrul procesului de insolvabilitate al debitorului, pretențiile OCN „Microinvest" SRL formulate față de fidejusorul Socoliuc Igor sunt întemeiate.
74. Or, fidejusiunea este o garanţie personală şi constă în angajamentul pe care şi-l ia o persoană (fidejusor) faţă de creditor de a executa obligaţia debitorului principal în cazul că acela nu o va executa, iar conform art. 1640 Cod Civil al RM, cu excepţia cazului în care s-a stipulat altfel, obligaţia debitorului şi a fidejusorului este solidară şi în consecinţă, creditorul poate pretinde la executarea solidară de la debitor sau, în limitele garanţiei, de la fidejusor.
75. Prin urmare Colegiul judiciar consideră justă soluția instanței de fond în partea ce ține de încasarea de la pârâtul-apelant Socoliuc Igor, a datoriei în baza contractului de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 în sumă de 296 703, 83 lei.

76. Referitor la argumentele apelantului precum că instanța de fond a examinat cauza cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională, Colegiul civil menționează că acesta este eronat din considerentele ce succed.
77. Conform normelor Codului de procedură civilă, instituția declinării competenței jurisdicționale intervine atunci când o acțiune civilă este depusă la o instanță necompetentă, aceasta urmând a fi trimisă instanței competente să o judece în fond.
78. În speță, obiectul litigiului în fața instanței de fond l-a constituit o acțiune contencioasă de drept comun privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată apărute din raporturi contractuale. O astfel de acțiune civilă de drept comun nu poate fi ”declinată” spre examinare în fond în cadrul unui proces de insolvabilitate, deoarece procedura insolvabilității este o procedură colectivă specială, guvernată de reguli distincte, unde creanțele se valorifică prin depunerea cererilor de validare a creanțelor, și nu prin examinarea acțiunilor civile ordinare. Prin urmare, instanța de fond nu avea temei legal de a dispune declinarea competenței.
79. Colegiul civil subliniază că prezența procedurii de insolvabilitate față de pârâtul GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” și validarea definitivă a creanțelor OCN „Microinvest” SRL în mărime de 296 703,83 lei la data de 14.11.2023 nu atrage incompetența instanței de drept comun, ci lipsește acțiunea de obiect și generează un impediment procedural absolut pentru continuarea procesului, materializat prin puterea lucrului judecat (res judicata). Prin urmare, efectul juridic al validării creanței în tabelul definitiv al creanțelor din cadrul procesului de insolvabilitate nu este declinarea competenței, ci încetarea procesului civil în baza art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, având în vedere existența unui act judecătoresc irevocabil între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri. Astfel, instanța de fond a comis o eroare nu prin ne declinarea competenței, ci prin soluționarea în fond a unei acțiuni care a fost deja soluționată definitiv.
80. Prin urmare, argumentele apelantului nu sunt relevante, în contextul în care creanțele apărute în baza contractului de credit nr. 20290019466 din 12 octombrie 2020 au fost validate de instanța de insolvabilitate în cadrul procesului de insolvabilitate al GȚ „Socoliuc Mihail Leonid”.
81. Referitor la dezacordul apelantului cu încheierea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 22 august 2024 privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii, Colegiul civil reține că ultimul nu a făcut uz de dreptul său și nu a contestat încheierea în conformitate cu prevederile art. 181 alin.1) CPC.
82. Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Socoliuc Igor, de a casa în parte hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2024 în latura încasării datoriei și cheltuielilor de judecată de la GȚ „Socoliuc Mihail Leonid”, cu emiterea unei noi soluții prin care va înceta procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Microinvest” către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.
83. În temeiul art.385 lit. ”e” CPC al RM, Colegiul civil,

decide:

Admite cererea de apel declarată de Socoliuc Igor;

Casează în parte hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2024 în latura încasării datoriei și cheltuielilor de judecată de la GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” şi în această parte se emite o soluție nouă după cum urmează:

Încetează procesul civil intentat la cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Microinvest” către GȚ „Socoliuc Mihail Leonid” privind încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată;

În rest hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 18 septembrie 2024 se menține.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţiei în termen de 2 luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul **Elena Grumeza**

judecătorii **Natalia Costaș** **Ivan Parii**